

zooals die uit de vrijspraak van den directeur der Deventersche fabriek is gebleken. Een verwonding toch, zooals van den getroffen werkman uit deze zaak, zou zeker door bijna alle artsen als een ongeval in den zin der wet zijn beschouwd en den werkgever duidelijk zijn gemaakt, dat het aangegeven moest worden, en toch blijkt, dat alle rechterlijke autoriteiten, die er hun oordeel over moesten uitspreken, en zelfs het hoogste ressort in deze, het ongeval daarvoor van te weinig beteekenis achtten.

Ik zelf, die als adviseerend geneesheer eener groote industriele onderneming over een belangrijk aantal ongevallen advies heb moeten geven, zou omtrent een geval als het Deventersche zeer waarschijnlijk geraden hebben, het *wel* als een ongeval aan de Rijksverzekeringsbank te melden, maar als ik daartegenover stel, hoe dikwijls de verontwaardiging van collegae opgewekt wordt, indien een verwonding *van veel minder beteekenis* dan de bovenstaande *niet* wordt aangegeven, hoe dikwijls zij hun invloed aanwenden om veel minder belangrijke gevallen *wel* aan te geven, dan geloof ik toch, dat het wenschelijk is, deze opvattingen der geneeskundigen omtrent de verplichtingen van de werkgevers in zake de ongevallenwet eenigszins te wijzigen. Want het blijft meestal niet bij verontwaardiging alleen, maar dikwijls wordt niet onduidelijk te kennen gegeven, dat de werkgever, door zoo'n ongeval niet aan de Rijksverzekeringsbank te melden, aan zijn verplichtingen tekortdoet, dat hij de wet ontduikt en door deze handelwijze tracht in een lagere gevarenklasse te komen.

Het is, dunkt mij, na het vonnis van den Hoogen Raad wel duidelijk, dat dergelijke beschuldigingen op zijn zachtst genomen onwaar zijn. De werkgever komt zijn verplichtingen volkomen na en handelt geheel in overeenstemming met de bedoeling van de wet, indien hij dergelijke kleine ongevallen *niet* aangeeft. En vooral de laatstgenoemde aantijging, dat de werkgevers door dergelijke handelingen trachten in een lagere gevarenklasse geplaatst te worden (waaronder men natuurlijk verstaat in een lagere klasse, dan waarin men behoort te staan), komt door de uitspraak van den Hoogen Raad al in een zeer eigenaardig licht. Immers het blijkt daaruit wel, dat bij de meeste ondernemingen allerlei kleine ongevallen *ten onrechte* aan de Rijksverzekeringsbank zijn aangegeven en dat dus de meeste werkgevers eigenlijk in een te hooge gevarenklasse geplaatst zijn, dus juist het tegenovergestelde van wat in de beschuldiging staat. En de oorzaak van die te hooge plaatsing is, dunkt mij, uit het bovenstaande wel af te leiden.

Ik had gehoopt deze zaak in de zoo verdienstelijk geredigeerde rubriek „beroepsbelangen” van dit *Tijdschrift* besproken te zien. Nu dit niet is geschied — en bij de groote keuze der onderwerpen voor die rubriek is het te begrijpen — verplicht de redactie mij zeer met het opnemen van deze beschouwingen.

Amsterdam,
16 Maart 1916.

C. H. L. BAELDE,
geneesk. adviseur van de Amsterd. Droogdokmij.

HET UITGESTELDE VOORSTEL-BINDEND-BESLUIT.

Met het oog op de behandeling in de a.s. algemeene vergadering van het in 1915 uitgestelde voorstel e van het hoofdbestuur wensch ik van hetgeen ik in de vergadering te Amsterdam had willen zeggen, hier datgene mede te deelen, dat betrekking heeft op de noodzakelijkheid eener belangrijke wijziging in de redactie. Het voorstel toch, zooals het nu luidt, is volkomen onbruikbaar ten opzichte van het afgeven van ziekenbriefjes, waarvoor het, blijkens de toelichting, zeer bepaald bestemd is. Mocht het zóó worden aangenomen, dan zal ieder Maatschappijlid rustig kunnen voortgaan net zooveel ziekenbriefjes af te geven, als hij wil. De oorzaak der gemaakte fout ligt in het samenvoegen in één besluit van het afgeven van ziekenbriefjes en het afgeven van verklaringen aan verzekeringsmaatschappijen, waardoor een verwarrende (en

praktisch zou men mogen zeggen oneerlijke) indruk wordt gegeven. Tusschen die twee is zeker overeenkomst, maar niet minder zeker in de schatting van vele geneeskundigen groot verschil en, vooral wanneer het tot een referendum mocht komen, zouden velen, die de behandeling der Maatschappij-aangelegenheden niet plegen te volgen, op den klank van „verklaringen aan verzekeringsmaatschappijen” afgaand, stemmen vóór iets, waaraan zij niet de consequentie zouden hechten, die er in ligt.

Het eventueel aangenomen bindend besluit zou dan verbieden, aan verzekeringsmaatschappijen, enz. verklaringen omtrent arbeidsongeschiktheid af te geven. Vallen daaronder de ziekenbriefjes? Ongetwijfeld niet. Of zijn de tijden zoozeer veranderd, sedert ik de praktijk verliet? Krijgen de collega's op hun spreekuren tegenwoordig boden of bestuursleden van ziekenfondsen met de noodige ziekenbriefjes ten name der fondsleden? Neen immers; het ziekenbriefje geeft men af aan *zijn patiënt* of aan iemand, die het namens hem komt aanbieden. Dit is nu niet slechts een vormkwestie, en mijn tegenwerping is daarom ook niet een woordenspel of zelfs een aanwijzing tot stiekeme ontduiking van een bindend besluit. In dien vorm drukt zich uit de juistheid der door mij sedert jaren verdedigde meening, dat het afgeven van ziekenbriefjes iets is, dat geschiedt *ten behoeve der patiënten*. Ik zal daarop thans niet nader ingaan, hoezeer de verleiding daartoe groot is tegenover de nog onlangs weer door PINKHOF met groote volharding uitgesproken meening, dat hier in tegenstelling met, wat overal geldt, een verklaring, waarop geldelijke uitbetaling zal plaats hebben, geacht zou moeten worden afgegeven te zijn niet ten behoeve van hen, die ontvangen, maar van hem, die betalen moet.

Hoe dit zij, formeel geeft men het ziekenbriefje af aan zijn patiënt en indien, zooals ik verleden jaar aangaf, ziekenbriefjes worden gedrukt, die geenerlei aanwijzing omtrent een ziekenfonds, een vereeniging of wat ook van dien aard dragen, dan zal men nooit den dokter verantwoordelijk kunnen stellen voor het gebruik, dat van dit bewijs wordt gemaakt, omdat zich dit te eenenmale aan zijn contrôle zal onttrekken.

Indien men dus bij bindend besluit het afgeven van ziekenbriefjes wil verbieden zal men dit duidelijk moeten zeggen en afzonderlijk moeten besluiten als volgt:

„De leden der Nederl. Maatsch. enz. verbinden zich. . . aan hun patiënten „geen ziekenbriefjes (bewijzen van arbeidsongeschiktheid) af te geven”.
of „geen bewijzen van arbeidsongeschiktheid (ziekenbriefjes)”.

's-Gravenhage, 20 Maart 1916.

dr. D. SNOECK HENKEMANS.

GEMEENTE-GENEESHEER TE ANNA PAULOWNA.

De inlichtingen over bovengenoemde gemeente, welke ik als voorzitter van het afdeulingsziekenfonds te geven heb, betreffen uitsluitend het fondswezen aldaar, dat nog wat ingewikkeld is.

Nu is mij echter gebleken, dat de te benoemen gemeente-geneesheer behalve met het bestaande fonds „Ziekenzorg” zal hebben te kampen met een bepaling in de instructie. De gemeente-geneesheer van Anna Paulowna is nl. *verplicht* aan alle ingezetenen van de gemeente hulp te verleenen. Deze bepaling dateert van vóór de . . . overstroming. Zou het niet zaak zijn voor den nieuwen geneesheer, dat hij in den vernieuwden polder ook een nieuwe instructie zal krijgen? Overblijfsels van vóór den zondvloed behooren in zoo'n omgeving toch niet thuis!

Alkmaar, 19 Maart 1916.

R. G. C. SCHRÖDER.

MAATSCHAPPELIJK-GENEESKUNDIG WERK VOOR DEN ARTS.

De warme belangstelling, die uit de artikelen van prof. VAN RIJNBEEK en dr. FLEISCHER spreekt voor het werk van mejuffrouw TER MEULEN, zal zeker menigeen opwekken zijn gedachten over deze gewichtige zaak te laten gaan, en zullen vele